

De

GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES

VEEL NADELEN, WELKE VOORDELEN?

MEMORANDUM VAN HET BRUSSELSE GASPLATFORM

Dit memorandum is in de eerste plaats gericht aan de Brusselse regering en de besturen van de negentien Brusselse gemeentes. Maar het lijkt ons ook noodzakelijk, gezien de bevoegdheden en verantwoordelijkheden, dat het debat over dit memorandum ook op federaal niveau gevoerd wordt.

Het Brusselse GASplatform organiseerde het voorbije voorjaar 4 debatten over Gemeentelijke Administratieve sancties, met als rode draad: "zin en onzin van GAS, geef alternatieven een kans"

1. Laat rechters recht spreken: over de juridische aspecten van GAS.
2. Burgerlijk of burgerlijk ongehoorzaam: over de gevolgen van GAS voor het recht op sociale actie.
3. Sluikafval en afvalbeleid: over de mogelijke bijdrage van GAS aan de netheid van de stad.
4. Hoe openbaar is de openbare ruimte: kan een goede en overlegde inrichting van de openbare ruimte GAS overbodig maken?

Op basis van al deze debatten, komen wij tot volgende conclusies en voorstellen:

De GAS-regelgeving is in conflict met democratische rechtsprincipes. Toepassing van GAS doet geweld aan de principes van rechtszekerheid, het gelijkheidsbeginsel en het legaliteitsbeginsel. Temeer daar er alternatieven zijn. Er zijn diverse voorbeelden van procureurs in een rechtsgebied die aangaven collectieve thematische processen te willen voeren over feiten die door de overheden als overlast werden aangemerkt, en die nu onder de zeer brede toepassing van de GAS-wetgeving vallen.

Toegepast op minderjarigen maakt de GAS-wetgeving bovendien komaf met de bescherming waarvoor minderjarigen volgens de principes van het jeugdrecht in aanmerking komen.

GAS toepassen kost ook geld, de vraag dringt zich op of al dit geld niet beter was geïnvesteerd in een betere werking van de eerstelijnsrechtspraak, met name de werking van de vrede- en politiegerechten. Bovendien mangelt het aan de (juridische) scholing van de mensen die als GAS-ambtenaar worden benoemd. Het aanstellen van (gepensioneerde) magistraten zou hier al een begin van oplossing kunnen zijn. Het vaststellen van de zgn. gemengde inbreuken zou enkel door politieagenten mogen gebeuren en niet door enig ander vaststellend ambtenaar.

Hoewel ontkend door de geïnterpelleerde GAS-ambtenaren is het gevaar reëel dat GAS worden gebruikt om sociale actie te fnuiken. Utdelen van drukwerk kan door de overheid beschouwd worden als het bevullen van de openbare ruimte, samenkomen van betogers en actievoerders als ongeoorloofde samenscholing en overlast. De burgemeester kan bovendien eenzijdig plaatsverbod opleggen. Alleen al daarom is het noodzakelijk dat bij zulke feiten een onafhankelijk rechter uitspraak doet, en er eenduidige directieven van de federale overheid komen om GAS niet te gebruiken om vrije meningsuiting en actievoeren te hinderen.

GAS zijn zeer populair als het gaat om het handhaven van orde en netheid in de openbare ruimte. Sluikstorten, wildplassen,

willekeurig buitenzetten van vuilnis en vuilzakken scoren hoog in de ranglijst van uitgereikte GAS. Los van de vraag of dit soort overtredingen een GASregelgeving nodig maken, mogen GAS geen excuus zijn om niet langer te investeren in preventie en een beter afvalvoorkomings- en inzamelbeleid. Duidelijker afspraken met fabrikanten over de verpakkingen en terugname van versleten goederen, meer dan de 2 bestaande afvalparken in Brussel, afbouwen zakkenophaalstelsel ten voordele van meer afvalcontainers in de wijken, regelmatig ophalingen en duidelijke communicatie hieromtrent, investeren in publieke toiletruimtes (voor man en vrouw) lossen op een duurzame wijze problemen op die nu door GAS beteugeld worden.

Tot slot is het noodzakelijk dat de burger betrokken wordt bij het beleid. Dat werd herhaaldelijk aangetoond tijdens de voorbije debatten. De overheid moet wijkcomités ernstig nemen en ondersteunen. Wijkcomités dragen bij aan een leefbaarheid van de wijk. Zij signaleren problemen, stimuleren de bewoners tot het zelf nemen van verantwoordelijkheid en initiatief, zij dragen oplossingen aan om het leefcomfort in de wijk te verhogen. Als we spreken over het betrekken van burgers, bedoelen we echter niet enkel goed menende leden van de middenklasse. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van geslaagde werking met zogenaamde probleemcategorieën als hangjongeren, die geleid hebben tot een inrichting van de wijk die voor elke bewoner positief was, een vermindering van spanning en concurrentie, ondersteuning voor kinderen en jongeren die in de knel raken, buurtbetrokkenheid en samenwerking en afstemming van organisaties op wijkniveau. Om het met een boutade te zeggen: het geld dat nu geïnvesteerd wordt in sanctionerende ambtenaren levert duurzamer effecten op indien geïnvesteerd in wijkwerkers, -bemiddelaars en wijkagenten.

Besluitend: GAS zijn problematisch. Ze balanceren op de rand van democratische rechtsprincipes, kunnen leiden tot willekeur en rechtsonzekerheid, benaderen samenlevingsproblemen louter repressief. Wat ons betreft vormen ze eerder een probleem, dan probleemoplossend te werken. Wij vragen de betrokken overheden dan ook - indien men er echt op staat GAS als instrument te behouden - op z'n minst de bestaande regelgeving grondig te evalueren en GAS zeer terughoudend toe te passen, met alle garanties op rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en het behoud van alle democratische rechten van een mondig burger. GAS mogen bovendien geen excuus zijn om niet te investeren in preventieve en duurzame maatregelen zoals in dit memorandum beschreven.

ABVV - jongeren-Brussel - ACV-Brussel - ACV-jongeren - Amo Le Toucan - L'Amo Rythme Amo Samarcande - Bij ons - chez nous - Comac - Conseil de la Jeunesse - Curieus Brussel - D'Broeij-FGTB-Jeunesse Bruxelles - Federatie Mondiale Democratische Organisaties - Het werkt Ça marche-HoedGekruid vzw - Internationaal Comité -JES - Kinderrechtencoalitie Vlaanderen - Masereelfonds - Okra Brussel - Samenlevingsopbouw Brussel - SOS Jeunes-Quartier Libre AMO 24h/24 - Traces de Rue - Woningen123logements

Voor meer informatie: www.gasboetes.be